

Koulutuksen järjestämislupien uudistuksesta – taustaa ja tavoitteita

eLuvat alueelliset työseminaarit

12.3.2015 Jyväskylä

17.3.2015 Espoo

Opetusneuvos Jukka Lehtinen

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

**Toisen asteen
koulutuksen ja vapaan
sivistystyön
rakenteellinen
kehittäminen:
järjestäjäverkko ja
järjestämisluvat**

**Oppisopimus-
koulutuksen ja
työssä-
oppimisen
kehittäminen**

**Ammatillisen
koulutuksen
tutkinto-
järjestelmän
kehittäminen ja
toimeenpano**

**Ammatillisen perus- ja
lisäkoulutuksen
rahoitusjärjestelmän
uudistaminen**

**Oppilas- ja
opiskelu-
huoltolain
toimeenpano**

**Ammatilliseen
peruskoulutukseen
valmentavien
koulutusten
uudistaminen**

**Laadun-hallinnan
vahvistaminen:
järjestelmien
itsearviointi**

**Näyttö-
tutkinto-
järjestelmän
kehittäminen**

**Opiskelija-
valintaan
liittyvät
muutokset**

**Opinto-
polku.fi**

Rakennepoliittinen ohjelma

- Taustalla maailman talouden ja euroalueen ongelmat, Suomen talouden rakennemuutos ja heikko kilpailukyky
- Kilpailukyvyn heikkenemisessä ei kyse pelkästään suhteellisesta kustannustasosta vaan myös kyvystä sopeutua globaalitalouden ja teknologian muutoksiin:
 - **tarvitaan parempaa sopeutumiskykyä ja inhimillisten voimavarojen täysimääräistä hyödyntämistä**
 - **edellyttää osaamistason kohottamista.**
- Korkea työttömyys sekä valtion ja kuntien alijäämät johtuvat pitkään jatkuneesta kasvuvajeesta.
- VM:n arvion mukaan kestävyysvaje runsaat 4,5 % BKT:sta.
- Julkisen talouden rahoitusaseman tulisi kohentua perusennusteeseen verrattuna 9 miljardia euroa vuoteen 2017 mennessä.
- Suomen kokonaistuotanto jäi vuonna 2013 karkeasti 5 % matalammaksi kuin vuonna 2007.
- Rakennepoliittisen ohjelman tehtävänä korjata rahoitusvaje ja turvata tulevat etuudet ja palvelut.

Rakennepoliittisen ohjelman toimeenpano

- OKM:n hallinnonalan toimet painottuvat työmarkkinoiden ja työurien kysymyksiin - erityisesti nuorten työllisyyttä ja työuran alkua sekä työurien katkoksia koskeviin toimenpiteisiin.
- Toimilla voidaan merkittävästi edistää työurien pidentämistä ja vaikuttaa työn tarjontaan sekä edistää koulutuksellista tasa-arvoa ja syrjäytymisen ehkäisemistä.
- Rakennepoliittisessa ohjelmassa keskeisiä
 - **toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmän ja järjestäjäverkon uudistus**
 - **oppivelvollisuuden pidentäminen**
 - **esiopetus velvoittavuus ja päivähoito-oikeuden rajaaminen**
 - **korkeakoulujen hakijasuma**
 - **muut kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämiseen liittyvät toimet**
 - **valtionhallinnon ja palvelurakenteiden kehittäminen.**

Keskeiset rahoitus- ja rakenneuudistusta koskevat valmistelut

- Toisen asteen koulutuksen järjestäjäverkon ja vapaan sivistystyön ylläpitäjäverkon uudistaminen
 - HE eduskunnalle 4.12., järjestämislupien haku 10/ 2015 mennessä, päätökset keväällä /2016
 - järjestämisluvat tulisi voimaan vuoden 2017 alusta
 - Esitys kaatui eduskunnassa maaliskuussa 2015
- Ammatillista perus- ja lisäkoulutusta sekä lukiokoulutusta koskevan säätely- ja rahoitusjärjestelmän uudistaminen
 - HE eduskunnalle 4.12., uudistus tulisi voimaan 1.1.2017 (esitys kaatui eduskunnassa maaliskuussa 2015)
- Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän uudistaminen
 - HE vahvistettu ja lainsäädäntö voimaan 1.8.2015
- Näyttötutkintojärjestelmän kehittäminen
 - HE eduskunnalle 4.12.
- Vapaan sivistystyön rakenne- ja rahoitusuudistus
 - HE eduskunnalle 4.12.
- Lukiokoulutuksen tavoitteita ja tuntijako koskeva uudistus,
 - 13.11.2014 valtioneuvoston päätös

Koulutuksen järjestämis- ja ylläpitämisluvat, 2014

	Järjestämis- ylläpitämislupia 1.1.2014	Kunta	Kuntayhtymä	Yksityinen	Valtio
Lukiokoulutus ¹	283	231	5	36	3
Ammatillinen perus- koulutus ²	131	11	35	84	1
Ammatillinen aikuiskoulutus	174	12	34	128	
Oppisopimuskoulutus	154	12	35	106	1
Ammatilliset erikois- oppilaitokset	26			26	
Kansalaisopistot	187	160	2	25	
Kansanopistot	79	2	5	72	
Opintokeskukset	11			11	
Kesäyliopistot	20	1	4	15	
Liikunnan koulutus- keskukset	14		1	13	

¹ Lukuun 283 sisältyy lisäksi seitsemän yliopiston normaalikoulua, joissa myös järjestetään lukiokoulutusta.

² Valtio järjestää Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa.

Lukiokoulutuksen, ammatillisen perus- ja aikuiskoulutuksen sekä oppisopimuskoulutuksen järjestäjät, koon mukaan

Toiminnan laajuus ¹	alle 100	100-500	501-1000	1001-2500	2501-3000	3001-4000	4001-5000	yli 5000
Lukio opiskelijamäärä	94	146	21	14	1	1	3	2
Ammatill. peruskoulutus järjestämisluvan opiskelijamäärä, 2014	42	33	15	19	6	4	4	8
Ammatill. aikuiskoulutus opiskelijatyövuodet	88	52	2					
Oppisopimuskoulutus ² laskennalliset oppisopimukset	22	34	13	7	2			

1 Eivät sisällä nuorisotakuun määräaikaista opiskelijamääräisyyksiä

2 Yhteensä 80 järjestämisluvan haltijalla ei lainkaan oppisopimustoimintaa

Lukion, ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen opiskelijat ja tutkinnot

Opiskelijat ja tutkinnot	2011	2012	2013 arvio	2014 arvio
Lukiokoulutus				
uudet opiskelijat	36 790	38 000	35 500	38 000
suoritettut ylioppilastutkinnot	32 810	31 595	31 700	33 000
Opiskelijamäärä ¹	106 320	105 000	104 000	102 000
Ammatillinen peruskoulutus (oppilaitos)				
uudet opiskelijat	61 000	61 430	63 000	63 500
suoritettut tutkinnot	40 160	41 810	42 900	44 100
opiskelijamäärä ³	150 560	150 300	150 470	150 240
Ammatillinen peruskoulutus (oppisopimus)⁴⁾				
uudet opiskelijat	8 438	7 900	8 500	8 900
suoritettut tutkinnot	5 985	6 000	6 200	6 400
opiskelijamäärä ³⁾	23 378	23 200	23 900	24 600
Ammatillinen aikuiskoulutus⁵⁾				
uudet opiskelijat	31 801	32 800	26 000	27 000
suoritettut tutkinnot	16 153	16 700	15 400	15 600
opiskelijamäärä oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa	35 190	36 200	35 700	35 100
opiskelijamäärä oppisopimuskoulutuksessa	33 356	33 400	27 000	28 500

1) Sisältää sekä nuorten että aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijat

3) Sisältää myös muun kuin tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijat. 4) Sisältää ammatilliseen perustutkintoon johtavan oppisopimusmuotoisen koulutuksen sekä

opetussuunnitelmaperusteisena että näyttötutkintoon johtavana koulutuksena. 5) Uudet opiskelijat ja suoritettut tutkinnot sisältävät ammattitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon valmistavan oppilaitosmuotoisen ja oppisopimusmuotoisen koulutuksen. Lähde: Tilastokeskus 2014, TAE 2015

Ammatillisen koulutuksen ohjaus- ja säätelyprosesseja tukeva sähköinen asiointi- ja päätöksentekojärjestelmä

- Hankkeen tavoitteena on ammatillisen koulutuksen ohjaus- ja säätelyprosesseja tukevan sähköisen asiointi- ja päätöksentekojärjestelmän (AmKoute) suunnittelu, toteuttaminen, dokumentointi, käyttöönotto ja ylläpitoon siirto.
- Tavoitteena on kehittää OKM:n ja koulutuksen järjestäjien käyttöön yhteinen tietojärjestelmä, jossa ammatillisen peruskoulutuksen säätely- ja ohjausprosesseihin liittyvä asiointi tapahtuu sähköisesti ja säätely- ja ohjausprosesseissa hyödynnettävät tilastoaineistot ovat yhteisesti kaikkien osapuolten käytettävissä.
- Kehitettävä järjestelmä palvelee ensi vaiheessa ammatillisen peruskoulutuksen päätöksentekoa ja ohjausprosessia. Järjestelmää voidaan myöhemmin laajentaa ammatilliseen lisäkoulutukseen sekä lukiokoulutuksen päätöksenteon ja ohjauksen tueksi.

Projektiorganisaatio

- Ohjausryhmää vetää johtaja Mika Tammilehto/OKM
 - Tehdä on projektin etenemistä koskevat linjaukset ja päätökset sekä seurata ja ohjata projektin työtä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi
- Projektiryhmää vetää kehityspäällikkö Antti Mäki/CSC
 - suunnitella, toteuttaa ja käyttöönottaa AmKoute-järjestelmä
 - varmistaa järjestelmän yhtyeentoimivuus Opintopolun kanssa
 - huolehtia järjestelmän ylläpitoon siirrosta
 - uuden järjestelmän testaus ja käyttöönotto
 - tiedotus ja koulutus
- Valmistelu tehdään yhteistyössä OPH:n, CSC:n ja koulutuksen järjestäjien kanssa
- Projektin toimikausi 29.9.2014 - 31.12.2015

Opetusministeriön hallinnonalan tietohallintostrategia 2006-2015

Toiminta-ajatus

- Opetusministeriön johtaman tietohallintoyhteistyön tehtävänä on tarjota koulutuksen, tutkimuksen ja kulttuurin toimijoille turvalliset, kustannustehokkaat ja yhteentoimivat välineet ja yleispalvelut. Näin vapautetaan hallinnonalan voimavaroja ja luodaan mahdollisuus keskittyä ydintoimintoihin, innovaatioihin sekä palveluiden ja niiden laadun kehittämiseen.

Visio

- Tietohallintoyhteistyön tuloksena hallinnonalalla on käytössään määritellyt käsitteet, prioriteetit, toimintamallit ja rajapinnat, joiden avulla on rakennettu innovatiivisia hallinnonalan yhteisiä ja toimijoiden omia palveluja. Näiden seurauksena hallinnonalan toiminta on tehokasta ja koulutuksen, tutkimuksen ja kulttuurin palvelut ovat käytettävissä yhtenäisinä ja helposti saavutettavina.

Opetusministeriön hallinnonalan tietohallintostrategia 2006-2015

Strategiset linjaukset

- Tavoitteena on parantaa opiskelun, opetuksen, tutkimuksen ja kulttuurin tietotukea, lisätä tiedon yhteiskäyttöä ja vähentää erillisten järjestelmien määrää. Tätä varten opiskelijoita, opintosuorituksia ja opetusta koskevat ydinkäsitteet ja perusprosessit yhtenäistetään ja niiden pohjalle kehitetään yhteiset tietojärjestelmät, jotka kattavat koko prosessin opiskeluun hakemisesta opintojen valmistumiseen saakka. Kaikki uudet palvelut toteutetaan sähköisinä.
- Opetusministeriö vastaa hallinnonalan tietohallinnon ohjauksesta osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja johtamista. Yhteistyö on aina ensisijainen toiminnan muoto uusia palveluja kehitettäessä, suunniteltaessa ja toteutettaessa. Tietohallinnon organisointi perustuu joustavaan ja asialähtöiseen verkostomaiseen toimintatapaan.

Opetusministeriön hallinnonalan tietohallintostrategia 2006-2015

- Tietohallintostrategian onnistunut toteuttaminen edellyttää hallinnonalan toimijoiden osaamisen vahvistamista.
- Tavoitteena on edelleen parantaa tietohallinnon kustannustehokkuutta. Keskeisiä keinoja ovat yhteisten palvelujen ja muiden resurssien käytön lisääminen ja yhteistyö hankintojen toteuttamisessa.